

Chapter: 16

प्र.1 रिकाम्या जागी दिलेल्या पर्यायांपैकी यर्याय निवडून वाक्ये पुन्हा लिहा. (5)

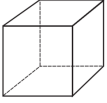
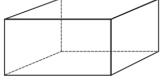
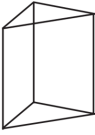
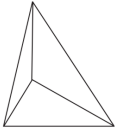

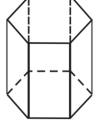
- 1) दोन्ही बाजूंनी बंद असलेल्या वृत्तचितीचा तळाचा व वरचा पृष्ठफळ असतात.
अ. आयताकृती ब. चौरसाकृती क. वर्तुळाकार ड. त्रिकोणाकृती
- 2) एका वृत्तचितीची त्रिज्या 7 सेमी व उंची 15 सेमी आहे. तिचे घनफळ काढा.
अ. 2310 सेमी³ ब. 2130 सेमी³ क. 2100 सेमी³ ड. 2013 सेमी³
- iii) वृत्तचितीची त्रिज्या दुप्पट केली व उंची तेवढीच ठेवली तर घनफळ होईल.
अ. दुपट ब. चौपट क. तिपट ड. यापैकी नाही
- iv) वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ = × उंची.
अ. व्यास ब. त्रिज्या क. वृत्तचितीच्या पायाचा परीघ ड. यापैकी नाही
- v) पदार्थाने व्यापलेल्या जागेला (अवकाशाला) त्या पदार्थाचे म्हणतात.
अ. क्षेत्रफळ ब. घनफळ क. एकूण पृष्ठफळ ड. उभे पृष्ठफळ

प्र.2 पुढील उदाहरणे सोडवा. (9)

- i) दोन्ही बाजू बंद असलेल्या, 50 सेंमी व्यास व 45 सेंमी उंचीच्या पिंपाचे एकूण पृष्ठफळ काढा. ($\pi = 3.14$)
- ii) एका खोक्याची लांबी 20 सेमी, रुंदी 10.5 सेमी व उंची 8 सेमी असल्यास त्याचे घनफळ काढा.
- iii) खाली वृत्तचितीच्या तळाची त्रिज्या (r) व उंची (h) दिली आहे त्यावरून वृत्तचितीचे घनफळ काढा.
 $r = 2.5$ मी, $h = 7$ मी
- iv) खालील प्रत्येक उदाहरणात वृत्तचितीच्या पायाची त्रिज्या r व उंची h दिली आहे; त्यावरून प्रत्येक वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ व एकूण पृष्ठफळ काढा.
 $r = 4.2$ सेंमी, $h = 14$ सेंमी
- v) एका इष्टिकाचिती आकाराच्या साबणाच्या वडीचे घनफळ 150 घसेमी आहे. तिची लांबी 10 सेमी व रुंदी 5 सेमी असेल तर तिची जाडी किती असेल?
- vi) खालील प्रत्येक उदाहरणात वृत्तचितीच्या पायाची त्रिज्या r व उंची h दिली आहे; त्यावरून प्रत्येक वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ व एकूण पृष्ठफळ काढा.
 $r = 2.5$ सेंमी, $h = 7$ सेंमी
- vii) खालील प्रत्येक उदाहरणात वृत्तचितीच्या पायाची त्रिज्या r व उंची h दिली आहे; त्यावरून प्रत्येक वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ व एकूण पृष्ठफळ काढा.
 $r = 7$ सेंमी, $h = 10$ सेंमी

viii)

नाव	घन	इष्टिकाचिती	त्रिकोणीचिती	त्रिकोणी सूची	पंचकोनी सूची	षटकोनी चिती
-----	----	-------------	--------------	---------------	--------------	-------------

आकार						
पृष्ठे (F)	6	8
शिरोबिंदू (V)	8	12
कडा (E)	12	10

ix) खाली वृत्तचितीच्या तळाची त्रिज्या (r) व उंची (h) दिली आहे त्यावरून वृत्तचितीचे घनफळ काढा.

$r = 10.5$ सेंमी, $h = 8$ सेंमी

प्र.
३

पुढील उदाहरणे सोडवा.

(6)

- 6 मीटर लांब, 2.5 मी उंच व 0.5 मी रुंद अशी भिंत बांधायची आहे. यासाठी 25 सेमी लांबी, 15 सेमी रुंदी व 10 सेमी उंचीच्या किती विटा लागतील?
- पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी एका वसाहतीत 10 मी लांब, 6 मी रुंद व 3 मी खोल अशा मापांची टाकी बांधून घेतली आहे. तर त्या टाकीची धारकता किती आहे? टाकीत किती लीटर पाणी मावेल ?